ÉN NEM TUDOM...

KRISTÓF ATTILA

(a szent tehenek eltűnnek-e)

Én nem tudom, kell-e emlékeztetnem arra a nyájas olvasót, mekkora felzúdulás támadt annak idején, amikor *Antall József* a kitüntető Miki egér címmel lepte meg a baloldali magyar politológia egyes reprezentánsait. Ő bizonyos képzettársítás révén jutott el ehhez a tulajdonképpen rokonszenves, bár olykor esendő figurához, ostoba és ocsmány gyalázkodásokra válaszolt némi szarkazmussal. A „sértést" az egész liberális értelmiség magára vette, minden véleményformáló kéjjel kapott a ráillő ing után, úgy, hogy végül az SZDSZ egész holdudvara és médiaköre azt viselte. Pedig Antall korántsem vett minden pszeudoliberális tollforgatót és társadalomkutatót egy kalap alá. Tudta, hogy nem mindenki Miki egér, sőt, a Miki egerek között is van különbség, amennyiben egyesek orákulumok, mások epigonok.

Most viszont úgy látszik, hogy a legeslegmértékadóbb Miki egereknek is befellegzett; ugyanis az SZDSZ elnöke akkor még pusztán főpolgármesteri ornátusban valami olyasmit mondott (ami talán a mikiegerezésnél is keményebb), hogy ha például az MSZP-nek lett volna olyan írástudó, értelmiségi holdudvara, mint az SZDSZ-nek, akkor most a szocialisták állnának öt százalékon. *Demszky Gábor* ebbéli vélekedése valószínűleg azt is jelenti, hogy bizonyos helyzetekben hallgatni arany, sőt talán azt is, hogy a nagy én, a tudomány, az elemző- és íráskészség nem mindig jár együtt politikai judíciummal is. A szabad demokrata politizálás felett fürmenkedő értelmiségi elit az előelnöki megjegyzést igencsak a szívére vette. (Elnézést, a fürmender kifejezést itt kizárólag *Tamás Gáspár Miklós* kedvéért, aki köztudottan irtózik a ritkán használt idegen szavaktól, lefordítom. Gyámot, gyámkodást jelent.) A legnagyobbak is kifakadtak: *Eörsi István*, TGM, *Mészáros Tamás*. Nem is csodálom. Ők valamennyien úgy hitték, hogy az SZDSZ hőlégballonjához személyesen szolgáltatják a lángot. Magam is azon tűnődöm most, ha a gázpalackot Demszky tényleg koloncnak tekinti, s kihajítja a gondolából, mitől repül majd a léghajó. (TGM-t nem kellett hajítani. Kilépett.)

És egyáltalán! Szép dolog így bánni a szent tehenekkel?

Persze biztosra vehetjük, hogy a későbbiek során szelídülnek majd a dolgok, bár a szent tehén általában szangvinikus természet, miként ezt például TGM egyes megnyilvánulásaiban láthatjuk. (Egyébként én biz' isten úgy érzem, hogy az SZDSZ TGM nélkül olyan, mint a borsos tokány bors nélkül. Sőt, bár „komcsizni" egyáltalán nincs szándékomban: mint sarló kalapács nélkül.) Nehogy általánosítással vádoljanak, konkrét példát hozok fel annak megvilágítására, mit értek „egyes megnyilvánulások" alatt.

Például ezt: (Népszabadság, nov. 11.)

„Ha hét-nyolc évvel ezelőtt valaki megjósolja nekem, hogy Orbán Viktorból az lesz, ami lett, ott helyben inzultáltam volna." (TGM: Demszky metamorfózisáról.) Itt a mondat borsa a helyben inzultálás. Ez bizony – így elméletben – feltételes mivoltában is dzsentri tempó. Jelenbeli terminológiával vastag nyakú, kopasz legényvirtus, eme szavakkal egyértelművé téve: jól pofán vágom. Ha Önök maguk elé idézik TGM fizikumát (és intellektusát), aligha tudják elképzelni, hogy valakit jól pofán vág (inzultál). Hát épp erről van szó. Az elméleti duhajságról. A gondolati fenenagyságról. A mentális őserőről, amelynek még a politika gyakorlatában sincs köze *Schwarzeneggerhez*.

Hogy éppen emiatt jutott-e eszébe Antall Józsefnek Miki egér – én nem tudom.